

Suvestinė redakcija nuo 2009-12-09 iki 2011-01-27

Įsakymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [112-3263](#), i. k. 099301MISAK00000417

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS APLINKOS APSAUGOS NORMATYVINIO DOKUMENTO LAND 4-99
TVIRTINIMO**

1999 m. gruodžio 23 d. Nr. 417
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. 57-1375; 1997, Nr. [65-1540](#)) 6 straipsniu, Aplinkos ministerijos nuostatų (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#)) 6 punkto 4 dalimi bei siekdamas pagerinti požeminio vandens išteklių naudojimą ir apsaugą:

1. Tvirtinu Lietuvos aplinkos normatyvinį dokumentą „Gręžinių vandeniui tiekti ir vandens šiluminei energijai naudoti projektavimo, įrengimo, konservavimo bei likvidavimo tvarka“(LAND 4-99).

2. Laikau netekusiais galios:

2.1. aplinkos apsaugos ministro 1995 m. gegužės 18 d. įsakymą Nr. 89 „Dėl pavienių gręžtinių šulinių įrengimo ir likvidavimo nurodymų (LAND 4-95)“ ir Lietuvos geologijos tarnybos prie Statybos ir urbanistikos ministerijos direktoriaus 1995 m. gegužės 23 d. įsakymą Nr. 30 (Žin., 1997, Nr. [103-2599](#));

2.2. aplinkos apsaugos ministro 1996 m. birželio 17 d. įsakymą Nr. 90 „Dėl Gręžinių likvidavimo (tamponavimo) ir konservavimo taisyklių (LAND 17-96)“ ir Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 1996 m. birželio 10 d. įsakymą Nr. 42 „Dėl Gręžinių likvidavimo ir konservavimo taisyklių“ (Žin., 1996, Nr. [60-1431](#); 1999, Nr. [1-33](#));

2.3. aplinkos ministro 1998 m. rugpjūčio 20 d. įsakymą Nr. 155 „Dėl naujų pavienių gręžtinių šulinių įrengimo“ (Žin., 1998, Nr. [76-2172](#)).

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje vadovautis reikšminiais žodžiais: „valdymo sistema“, „vanduo“, „žemės gelmės“.

APLINKOS MINISTRAS

DANIUS LYGIS

GRĘŽINIŲ VANDENIUI TIEKTI IR VANDENS ŠILUMINEI ENERGIJAI VARTOTI PROJEKTAVIMO, ĮRENGIMO, KONSERVAVIMO BEI LIKVIDAVIMO TVARKA

LAND 4-99

1. Normatyvinį dokumentą parengė Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos
2. Normatyvinis dokumentas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 12 23 įsakymu Nr. 417
3. Normatyvinis dokumentas suderintas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 1999 12 07 raštu Nr. 31-06-6678
4. Normatyvinis dokumentas įsigalioja nuo jo paskelbimo „Valstybės žiniuose“.
5. Įsigaliojus šiam normatyviniam dokumentui, netenka galios:
 - 5.1. Aplinkos apsaugos ministerijos 1995 05 23 įsakymu Nr. 89 patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 4-95 „Pavienių gręžtinių šulinių įrengimo ir likvidavimo nurodymai“ (Žin., 1995, Nr. 103-2599);
 - 5.2. Aplinkos apsaugos ministerijos 1996 06 17 įsakymu Nr. 90 patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinis dokumentas LAND 17 – 96 „Gręžinių likvidavimo (tamponavimo) ir konservavimo taisyklės“ (Žin., 1996, Nr. [60-1431](#); 1999, Nr. [1-33](#));
 - 5.3. aplinkos ministro 1998 09 20 įsakymas Nr. 155 „Dėl naujų pavienių gręžtinių šulinių įrengimo“ (Žin., 1998, Nr. [76-2172](#)).
6. Neteko galios nuo 2008-12-17

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin. 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 patvirtintais Aplinkos ministerijos nuostatais, Aplinkos ministerijos patvirtinti normatyviniai dokumentai yra privalomi visiems Lietuvos Respublikos juridiniams ir fiziniams asmenims, įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių.

I. TAIKymo SRITIS IR BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Normatyvinio dokumento tikslas – nustatyti gėlo požeminio vandens gręžinių (toliau – gręžiniai) įrengimo, naudojimo, konservavimo ir likvidavimo tvarką. Tvarka taikoma ir gręžiniams, skirtiems šiluminei energijai, vartojant požeminį vandenį, gauti bei kitiems gręžiniams, kurie gali turėti įtakos požeminio vandens kokybei.
2. Normatyvinio dokumento reikalavimai privalomi visiems fiziniams ir juridiniams asmenims, įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, užsakantiems, projektuojantiems ir gręžiantiems gręžinius, valstybinės priežiūros institucijoms [9.1], [9.2], [9.6].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

3. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys, įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, turi teisę vartoti atskirų gręžinių vandenį vadovaudamiesi aplinkosaugos ir higienos reikalavimais.

4. Vartotojai, neprisijungę prie centralizuoto vandens tiekimo tinklo, patys apsirūpina geriamuoju vandeniu ir rūpinasi vartojamo vandens kokybe. Jeigu individualiai išgaunamas vanduo neatitinka higienos reikalavimų [9.16], valstybės ir savivaldos institucijos už tai neatsako.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

5. Įsirengę gręžinį juridiniai ir fiziniai asmenys, įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, privalo jį tinkamai eksploatuoti ir prižiūrėti, užtikrinti požeminio vandens išteklių apsaugą nuo išsekimo ir užteršimo [9.2], [9.3].

6. Jei dėl naujo gręžinio įrengimo gali susidaryti nuotėkos, jį įrengti leidžiama tik tada, kai vandens vartotojas (vartotojai) užtikrina nuotėkų tvarkymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

7. Kai juridinis ir fizinis asmuo, įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, yra prisijungę prie centralizuoto vandens tiekimo tinklo arba gali prie jo prisijungti, sprendimą dėl individualių gręžinių įsirengimo priima savivaldybės padalinys. Priimant sprendimą dėl leidimo atsijungti nuo centralizuotų vandentiekio tinklų, turi būti įvertinti šie pagrindiniai faktoriai:

- vartotojui reikiamo pastovaus vandens kiekio užtikrinimas ir tiekiamo vandens atitikimas Lietuvoje galiojančių arba Visuomenės sveikatos centro ar jo filialo suderintų normatyvų konkrečiai vietai bei veiklai;

- miesto (gyvenvietės) vandentvarkos sistemos plėtros perspektyvos;

- visuomenės reikmių (gaisrų gesinimo, želdinių laistymo ir kt.) tenkinimo galimybės;

- tiekiamo vandens savikainos pokyčiai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

8. Leidimus gręžiniams, skirtiems požeminio pramoninio ir mineralinio vandens ištekliams naudoti, išduoda Lietuvos geologijos tarnyba, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka [9.8].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

II. NUORODOS

9. Rengiant šį dokumentą, vadovautasi šiais teisės aktais:

9.1. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 1997, Nr. [65-1540](#); 2005, Nr. I-2223; 2008, Nr. I-2223);

9.2. Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu (Žin., 1995, Nr. [63-1582](#); 1997, Nr. [66-1600](#), Nr. [117-3012](#); 2004, Nr. I-1034);

9.3. Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544);

9.4. Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymu (Žin., 1997, Nr. [112-2824](#); 2006, Nr. 57-2025);

9.5. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 1995, Nr. [30-683](#), Nr. [59-1486](#), Nr. [79-1820](#); 1996, Nr. [33-804](#), Nr. [35-869](#), Nr. [50-1196](#); 1997, Nr. [62-1465](#), Nr. [106-2669](#); 1998, Nr. [51-1393](#), Nr. [105-2900](#), Nr. [108-2955](#); 2008, Nr. I-533);

9.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2008, Nr. [46-1725](#));

9.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. lapkričio 29 d. nutarimu Nr. 1433 „Dėl Leidimų tirti žemės gelmes išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [102-3634](#); 2005, Nr. 45-1448);

9.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 198 „Dėl Leidimų naudoti naudingųjų iškasenų (išskyrus angliavandenilius), požeminio pramoninio bei mineralinio vandens išteklius ir žemės gelmių ertmes išdavimo tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, 16-607; 2005, Nr. 72-2607);

9.9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 7 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Žemės gelmių registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1997, Nr. [67-1687](#); 2006, Nr. 54-1961);

9.10. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. [22-652](#), Nr. [26-774](#); 1993, Nr. [71-1334](#); 1996, Nr. [2-43](#), Nr. [43-1057](#), Nr. 93-2133; 1997, Nr. 30-798, Nr. [38-940](#); 2008, Nr. [33-1152](#));

9.11. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. 316 „Dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [81-3494](#));

9.12. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. 80 patvirtintomis Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, atnaujinimo ir taisyklėmis (Žin., 2002, Nr. [85-3684](#));

9.13. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-708 patvirtintu statybos techniniu reglamentu STR 1.05.06:2005 „Statinio projektavimas“ (Žin., 2005, Nr. [4-80](#));

9.14. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 215 patvirtintu statybos techniniu reglamentu STR 1.05.07:2002 „Statinių projektavimo sąlygų sąvadas“ (Žin., 2002, Nr. [54-2153](#));

9.15. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 218 patvirtintu statybos techniniu reglamentu STR 1.07:2002 „Statybos leidimas“ (Žin., 2002, Nr. [55-2203](#));

9.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. Nr. V-455 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ (Žin., 2003, Nr. [79-3606](#); 2007, Nr. [127-5194](#));

9.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 17 d. Nr. V-613 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 44:2006 „Vandenviečių sanitarinių apsaugos zonų nustatymas ir priežiūra“ (Žin., 2006, Nr. [81-3217](#));

9.18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 23 d. Nr. V-758 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 28:2003 „Natūralaus mineralinio vandens ir šaltinio vandens naudojimo ir pateikimo į rinką reikalavimai“ (Žin., 2004, Nr. [7-145](#));

9.19. Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymas Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [123-4693](#));

9.20. Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 12 d. įsakymas Nr. B1-382 „Dėl geriamojo vandens subjektų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [67-2484](#)).“

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

10. Šiame dokumente vartojami terminai ir apibrėžimai:

10.1. *Neteko galios nuo 2008-12-17*

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin. 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

10.2. terminai „**geriamasis gėlas požeminis vanduo**“, „**pramoninis požeminis vanduo**“ ir „**mineralinis požeminis vanduo**“, „**požeminio vandens ištekliai**“ atitinka terminus, pateiktus Žemės gelmių įstatyme [9.2];

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

10.3. **gręžinys** – gręžimo būdu įrengtas požeminis įrenginys, iš kurio išgaunamas vanduo ar vandens šiluminė energija;

10.4. **gręžinio pergręžimas** – naujo gręžinio gręžimas šalia esančio toje pačioje griežto režimo sanitarinės apsaugos juostoje arba esamo gręžinio gilinimas;

10.5. **gręžimo įmonė** – įmonė, turinti Lietuvos geologijos tarnybos leidimą užsiimti žemės gelmių tyrimu – mechaninių gręžinių gręžimu;

10.6. **gręžinio pasas** – Lietuvos geologijos tarnybos nustatytos formos dokumentas, kuriame pateikiama Žemės gelmių registrui tvarkyti būtina informacija;

10.7. **gręžinio konservavimas** – darbas, kurį atlikus išsaugoma laikinai nenaudojamo gręžinio būklė ir garantuojama požeminio vandens išteklių apsauga nuo taršos;

10.8. **gręžinio likvidavimas** – darbas, kurį atlikus gręžinys likviduojamas, užtikrinant požeminio vandens išteklių apsaugą nuo taršos.

IV. PROJEKTAVIMO SĄLYGŲ GRĘŽINIUI ĮRENGTI NUSTATYMAS

11. Ketinantys įsirengti gręžinį juridiniai ar fiziniai asmenys, įmonės, neturinčios juridinio asmens teisių, kartu su gręžimo įmone [9.14] turi užpildyti paraišką, kurios formą nustato savivaldos institucijos [9.14].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

12. Paraiška gręžiniams, skirtiems geriamajam vandeniui bei vandens šiluminei energijai vartoti, pateikiama savivaldybės padaliniui, kuris priima sprendimą dėl gręžinio projekto rengimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

13. Savivaldybės padalinio teigiama išvada dėl projekto rengimo yra pagrindas gręžinio projektui rengti.

V. GRĘŽINIO PROJEKTAS IR JO DERINIMAS

14. Gręžinio projektas [9.13], neatsižvelgus į gylį ir vandens reikmes, rengiamas visų gręžinių.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

15. Projektą sudaro:

15.1. aiškinamasis raštas;

15.2. paraiškos gręžiniui įrengti ir savivaldybės padalinio išvados dėl projekto rengimo kopijos;

15.3. gręžinio techninės konstrukcijos aprašas;

15.4. sanitarinės apsaugos griežto režimo ir apribojimų juostų parametrų aprašas;

15.5. vandens kiekio apskaitos priemonių, galimybės kontroliuoti vandens lygį ir paimti vandens pavyzdį techniniai sprendiniai;

15.6. nuotėkų tvarkymo būdo ir jo techninių sprendinių įvertinimas;

15.7. projektuojamo gręžinio situacijos schema.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

16. Kai naujas (nauji) gręžinys (gręžiniai) įrengiami aprūpinti geriamuoju vandeniu ar vandens šilumine energija projektuojamus arba rekonstruojamus statinius, jo (jų) projektas

rengiamas ir leidimas įrengti išduodamas statybos techninių reglamentų nustatyta tvarka [9.13], [9.14], [9.15].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

17. Kai naujas (nauji) gręžinys (gręžiniai) įrengiami aprūpinti geriamuoju vandeniu ar vandens šilumine energija esamus ūkio objektus, individualius sklypus, sodininkų bendrijas, projektas derinamas savivaldybės padalinyje, esant teritorinio visuomenės sveikatos priežiūros centro suderinimui [9.14].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Nr. [D1-729](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 145-6457 (2009-12-08), i. k. 109301MISAK00D1-729

18. Įrengiant gręžinį vandenvietės griežto režimo sanitarinės apsaugos juostoje ir pergręžiamo gręžinio atveju projekto derinimo procedūra neatliekama.

19. Suderintas gręžinio projektas yra leidimas gręžiniui įrengti.

VI. GRĘŽINIŲ ĮRENGIMAS

20. Prieš pradėdama darbus, gręžimo įmonė iš Lietuvos geologijos tarnybos privalo gauti gręžinio numerį Žemės gelmių registre [9.9].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

21. Įrengiant gręžinį, savivaldos institucijos, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento, teritorinio visuomenės sveikatos priežiūros centro ir Lietuvos geologijos tarnybos atstovai gali tikrinti, kaip laikomasi gręžinio techninio projekto reikalavimų ir, nustatę pažeidimus, gali sustabdyti gręžimo darbus iki šių pažeidimų pašalinimo [9.5], [9.11].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

22. Gręžimą vykdantys asmenys darbo metu privalo turėti Lietuvos geologijos tarnybos išduoto leidimo užsiimti mechaniniu gręžinių gręžimu kopiją [9.7], įmonės vadovo patvirtintą techninę užduotį su gręžinio pažymėjimo plano kopija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

23. Įrengusi gręžinį (pergręžusi senąjį), gręžimo įmonė per mėnesį Lietuvos geologijos tarnybai turi pateikti du gręžinio paso egzempliorius. Lietuvos geologijos tarnyba pasus įregistruoja [9.11] ir per 10 dienų vieną paso egzempliorių grąžina gręžimo įmonei. Lietuvos geologijos tarnyba gali atsisakyti įregistruoti gręžinį, jeigu pateikta informacija klaidinga arba neatitinka Žemės gelmių registro nuostatų reikalavimų. Gręžimo įmonė vieną gręžinio paso egzempliorių pateikia gręžinio savininkui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

24. Lietuvos geologijos tarnyba vieną kartą per ketvirtį pateikia savivaldybės padaliniui, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui ir teritoriniam visuomenės sveikatos priežiūros centrui jų teritorijose įrengtų gręžinių sąrašus.

VII. GRĘŽINIŲ ĮRENGIMO BENDRIEJI TECHNINIAI–APLINKOSAUGINIAI REIKALAVIMAI

25. Gręžinių gręžimo būdas, technologija ir konstrukcija parenkami priklausomai nuo geologinių–hidrogeologinių sąlygų, gręžinio paskirties bei gylio.

26. Gręžinių įrengimo technologiniai ir konstrukciniai sprendiniai turi apsaugoti požeminę hidrosferą nuo galimo jos užteršimo:

26.1. gręžimo metu draudžiama naudoti žaliavą, medžiagas (preparatus), kurios gali turėti neigiamos įtakos gamtinei aplinkai;

26.2. geriamojo vandens gręžiniams įrengti naudojamos medžiagos turi būti tinkamos liestis su geriamuoju vandeniu, iš jų neturi į vandenį išsiskirti tokio sudedamųjų dalių kiekio, kuris galėtų pakenkti žmonių sveikatai arba lemti nepageidaujamus vandens kokybės pokyčius;

26.3. turi būti atlikta užvamzdinė ertmės izoliacija taip, kad būtų išvengti paviršinio vandens pritekėjimo į požeminius vandeninguosius sluoksnius bei nebūtų vandens pertekėjimų tarp vandeningųjų sluoksnių.

27. Gręžinių filtrų konstrukcija ir matmenis reikia parinkti atsižvelgiant į hidrogeologines sąlygas, vandeningojo sluoksnio našumą ir gręžinio naudojimo režimą:

27.1. eksploatuojant kelis vandeninguosius sluoksnius, filtro darbinės dalis reikia išdėstyti kiekviename sluoksnyje ir sujungti tarpusavyje (ties nelaidžiomis uolienomis) sandariais vamzdžiais;

27.2. žvyro užpilo storis turi būti ne mažiau 50 mm, t. y. gręžskylės skersmuo didesnis už filtro skersmenį 100 mm ir daugiau.

28. Gręžimo įmonė, įrengusi gręžinį, turi atlikti parengiamąjį išpumpavimą, jo pabaigoje paaimti vandens mėginius šiems vandens saugos ir kokybės rodikliams nustatyti:

28.1. viešojo vandens tiekimo gręžiniams ministerijų, žinybų atestuose arba akredituotose laboratorijose – toksinius ir indikatorinius rodiklius, nurodytus HN 24:2003 [9.16];

28.2. individualaus vandens tiekimo gręžiniams ministerijų, žinybų atestuose arba akredituotose laboratorijose – pH, savitąjį elektrinį laidį, azoto junginius (NH_4 , NO_2 , NO_3) ir geležį;

28.3. mineralinio vandens gręžiniams akredituotose laboratorijose – rodiklius, nurodytus HN 28:2003 [9.18].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-729](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 145-6457 (2009-12-08), i. k. 109301MISAK00D1-729

29. Gręžinių eksploatacinės kolonos viršus turi būti ne mažiau kaip 0,3 m virš siurblinės dugno ar kito pagrindo.

30. Gręžinių galvutė turi būti sandari, neleidžianti patekti paviršiniam, gruntiniam vandeniui į gręžinį ar už jo apsauginės kolonos. Konstrukcijoje turi būti numatyta galimybė matuoti debitą, vandens lygį ir paaimti vandens mėginius.

Papildyta skyriumi:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

VIII. LEIDIMAS NAUDOTI GRĘŽINĮ

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

31. Gręžinio savininkas, kuris iš gręžinio ima arba tiekia kitiems vartotojams 100 ir daugiau m^3/d vandens, privalo iš Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamento gauti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą [9.12].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

32. Kitų 25 p. nenurodytų gręžinių leidimas juos naudoti yra gręžinio pasas, įregistruotas Lietuvos geologijos tarnyboje.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

32¹. Viešojo vandens tiekimo ir mineralinio vandens gręžiniams (vandenvietėms) leidimas naudoti vandens išteklius išduodamas tik nustatyta tvarka aprobačius išteklius ir nustatyta tvarka įsteigus ir įregistravus sanitarinę apsaugos zoną.

Papildyta punktu:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

33. Kai juridiniai ar fiziniai asmenys vandenį vartoja ne tik savo reikmėms tenkinti, bet ir maisto produktams, kurie bus realizuojami, gaminti, nepriklausomai nuo vartojamo ir tiekiamo vandens kiekio, jie privalo turėti apskrities, miesto ar rajono valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – teritorinė VMVT) išduotą Maisto tvarkymo subjekto patvirtinimo pažymėjimą [9.19]. Jei juridiniai ar fiziniai asmenys viešai tiekia geriamąjį vandenį kitiems vartotojams, privalo turėti teritorinės VMVT suteiktą registracijos numerį [9.18]. Teritorinė VMVT gali uždrausti naudoti gręžinį, jeigu vandens kokybė jame neatitinka higienos normų reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

IX. SANITARINĖS APSAUGOS REIKALAVIMAI

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

34. Aplink gręžinį turi būti nustatoma ūkinę veiklą reglamentuojanti sanitarinės apsaugos zona (SAZ), kurios paskirtis – apsaugoti vandeningus sluoksnius nuo galimos taršos [9.10], [9.17].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

35. SAZ susideda iš:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

35.1. griežto režimo juostos, saugančios gręžinį nuo atsitiktinės taršos;

35.2. apribojimų juostų, saugančių gręžinį nuo ūkinės veiklos neigiamų padarinių.

36. Jeigu paimto vandens kiekis neviršija 10 m³/d arba šio gręžinio vandenį vartos mažiau kaip 50 žmonių, taip pat gręžinių, skirtų šiluminei energijai ir požeminiam pramoniniam vandeniui vartoti, griežto režimo juosta turi būti ne mažesnė kaip 5 metrai aplink gręžinį. Šių gręžinių apribojimų juostos nenustatomos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

37. Jeigu vartojamo vandens kiekis viršija 10 m³/d arba šio gręžinio vandenį vartos daugiau kaip 50 žmonių ilgiau nei 60 dienų per metus, taip pat įmonės vartos vandenį maisto produktams gaminti, gręžinių, skirtų mineraliniam vandeniui išgauti, griežto režimo apsaugos juostos dydis priklausomai nuo vandeningo sluoksnio saugos laipsnio turi būti 5–25 metrų spinduliu apie gręžinį. Šiems gręžiniams nustatomos apribojimų juostos, kurių skaičių ir ūkinės veiklos apribojimus jose reglamentuoja kiti teisės aktai [9.10], [9.17].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

38. Neteko galios nuo 2008-12-17

Punkto naikinimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

X. GRĘŽINIŲ KONSERVAVIMAS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

39. Gręžinį, kuris nebus naudojamas ilgiau kaip 6 mėnesius, tačiau gali būti naudojamas ateityje, būtina konservuoti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

40. Gręžinys konservuojamas hermetiškai uždarant (užvirinant, įrengiant specialius dangčius) gręžinio žiotis. Gręžinio antžeminės dalies koroduojančios metalinės dalys nudažomas antikoroziniais dažais, siurblinė išvaloma ir laikoma patikimai uždaryta. Ant užkonservuoto gręžinio dangčio užrašomas gręžinio numeris ir konservavimo data.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

41. Užkonservuotiems gręžiniams ir jų griežto režimo sanitarinėms apsaugos juostoms taikomi tokie patys sanitarinės apsaugos ir higienos reikalavimai, kaip ir naudojamiems gręžiniams.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

42. Gręžinį užkonservuoti gali pats gręžinio savininkas arba kitas jo įgaliotas asmuo. Gręžinių konservavimu ir šių darbų finansavimu rūpinasi gręžinių savininkai, o kai jų nustatyti neįmanoma – savivaldybė [9.5].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

XI. GRĘŽINIŲ LIKVIDAVIMAS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

43. Savivaldybė kartu su Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentu privalo nustatyti šeimnininko neturinčius gręžinius. Už jų likvidavimą atsako savivaldybė [9.5].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

44. Likviduoti būtina:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

44.1. gręžinius, kurių griežto režimo sanitarinė apsaugos juosta yra nepakankamo dydžio ir jos nustatyti neįmanoma;

44.2. visų tipų hidrogeologinius gręžinius (žvalgymo-eksploatacinius, stebėjimo ir kt.), panaudotus pagal paskirtį, jeigu toliau juos naudoti vandens tiekimui ar stebėjimams yra netikslinga;

44.3. visų tipų žvalgomuosius (paieškos, inžinerinius-geologinius ir kt.), kartografavimo ir struktūrinius gręžinius, baigus numatytus tyrimus. Tokių gręžinių likvidavimas turi būti numatytas tyrimų projekte;

44.4. netinkamus naudoti eksploatacinius gręžinius, kurių rekonstruoti neįmanoma ar netikslinga;

44.5. savininkui pageidaujant, jeigu gręžinio likvidavimas nepažeis kitų vandens vartotojų interesų;

44.6. dėl techninių ar geologinių priežasčių neužbaigtus gręžinius;

44.7. gręžinius, kuriuos naudoti draudžia kontroliuojančios institucijos.

45. Gręžinio savininkas privalo gręžinį likviduoti per 6 mėn., kai nustoja jį naudoti ir jis nebus naudojamas ateityje arba valstybės institucija pareikalauja jį likviduoti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

46. Jeigu likviduotinas gręžinys gali būti panaudotas požeminio vandens monitoringo tikslais, jis, savininkui sutikęs, gali būti perduotas monitoringą vykdančiam juridiniam asmeniui (Lietuvos geologijos tarnybai, savivaldybei, ūkio subjektui) [9.4].

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

47. Gręžinio likvidavimas vykdomas pagal likvidavimo techninį projektą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

48. Gręžinio likvidavimo techniniame projekte turi būti:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

48.1. likviduojamo gręžinio numeris Žemės gelmių registre, jei gręžinys registruotas Žemės gelmių registre;

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

48.2. schema su SAZ ir joje esančiais likviduotiniais ir gretimais gręžiniais;

48.3. techninis-geologinis gręžinio pjūvis su gręžinio konstrukcija, filtro tipu. Jeigu faktinio techninio-geologinio pjūvio nėra, jį galima sudaryti pagal atitinkamo regiono faktinį geologinį pjūvį;

48.4. duomenys apie statinį vandens lygį;

48.5. likvidavimo technologinė schema.

49. Likvidavimo projektai turi būti suderinti Lietuvos geologijos tarnyboje. Suderintas projektas yra leidimas gręžiniui likviduoti.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

50. Įmonė, likvidavusi grėžinį, surašo grėžinio likvidavimo aktą, kurio kopijas per 15 dienų pateikia Lietuvos geologijos tarnybai, savivaldybės padaliniui, Aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui ir teritoriniam visuomenės sveikatos priežiūros centrui.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

51. Grėžinius pagal projektus likviduoti turi teisę tik įmonės, turinčios Lietuvos geologijos tarnybos leidimą.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

XII. GINČŲ SPRENDIMAS. ATSAKOMYBĖ

Skyriaus numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

52. Ginčai dėl šio normatyvinio dokumento taikymo nagrinėjami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

53. Už šio normatyvinio dokumento pažeidimą ir dėl to padarytą žalą atsako pažeidėjas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-672](#), 2008-12-09, *Žin.*, 2008, Nr. 144-5800 (2008-12-16), i. k. 108301MISAK00D1-672

Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 4-99 pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-729](#), 2009-12-02, *Žin.*, 2009, Nr. 145-6457 (2009-12-08), i. k. 109301MISAK00D1-729

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 417 "Dėl Lietuvos aplinkos apsaugos normatyvinio dokumento LAND 4-99 tvirtinimo" pakeitimo